

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

گزارش پژوهشی
"اما و اگرهای فرمول جدید شورای رقابت
و تاثیر آن بر بازار خودرو"

صدا و سیما

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

- وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: زهره دانشمندی

۲	..... مقدمه
۲	..... فرمول جدید به زبان ساده
۳	..... ابهامات قانونی
۴	..... ورود سازمان بازرسی به مسئله فرمول جدید شورای رقابت
۴	..... موافقان و مخالفان قیمت گذاری خودرو توسط شورای رقابت
۸	..... کلام آخر

پیشرو
معاونت ساسی
صدا و سیما

اواخر هفته گذشته (۹ دی ۹۹) شورای رقابت ضمن مخالفت با آزاد سازی قیمت ۱۸ محصول^۱ کم تیراژ ایران خودرو و سایپا، فرمول جدیدی برای تعیین نرخ این خودروها ارائه کرد. به گفته رئیس شورای رقابت، نکته اصلی در فرمول جدید این است که طی توافق صورت گرفته قرار است خودرو سازها ظرفیت تولید را تا ۵۰ درصد افزایش دهند و این می تواند هزینه تولید را کاهش دهد. نکته جالب توجه در دستورالعمل شورای رقابت، وابستگی افزایش قیمت به افزایش تولید است؛ یعنی هر چه تولید افزایش یابد به همان تناسب قیمت نیز بالاتر می رود.

گفتنی است، طبق اعلام شورای رقابت برای قیمت گذاری ۵۵ درصد خودروها از فرمول قدیمی و برای ۴۵ درصد مابقی از فرمول جدید استفاده خواهد شد. همچنین تا امروز تمام کسانی که در قرعه کشی ثبت نام کرده اند مشمول فرمول قدیمی قیمت گذاری می شوند و از ۱۰ دی به بعد فرمول جدید استفاده می شود.

هر چند که این فرمول از یک سو با واکنش رئیس و معاون سازمان بازرسی کل کشور مواجه شد و از سوی دیگر هم با بی ثباتی و افزایش قیمت خودرو در بازار مواجه شد و موافقان و مخالفانی را با خود همراه کرد، ولی رئیس شورای رقابت همچنان قیمت گذاری در بازار خودروهای انحصاری را جزو وظایف ذاتی این شورا می داند. حال این سؤال مطرح می شود که دلایل موافقان و مخالفان این فرمول چیست، نتیجه این فرمول به کجا می انجامد، آیا این فرمول می تواند بر افزایش بیشتر قیمت خودرو دامن زند و ... همه اینها سؤالاتی است که این گزارش در صدد است ضمن بررسی دلایل موافقان و مخالفان به آن پاسخ دهد.

فرمول جدید به زبان ساده

فرمول جدید بر اساس ضریبی است که خودرو ساز در صورت افزایش تولید، می تواند افزایش قیمت داشته باشد؛ اما در غیر این صورت افزایش قیمتی در کار نیست. در این فرمول کیفیت و افزایش تولید، عوامل اصلی در افزایش قیمت هستند، یعنی به طور نمونه متوسط قیمت سه ماهه آبان، آذر و دی خودرو در بازار آزاد را محاسبه و قیمت شورای رقابت را از آن کسر و عدد به دست آمده را بر سه تقسیم می کنیم در صورتی که متوسط ۵۰ درصد افزایش در تولید اتفاق افتاده باشد این عدد به دست آمده را به قیمت شورای رقابت اضافه نموده و قیمت جدید خودرو برای ماه بهمن مشخص می شود اما اگر به هر نسبتی افزایش ۵۰ درصدی تولید محقق نشود به همان نسبت افزایش قیمت کمتری اعمال می شود. لذا اگر خودرو ساز نتواند تولید خود را در دی ماه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش دهد، درصد کمی را در افزایش قیمت ها کسب خواهد کرد. به عنوان نمونه اگر خودرو ساز به جای افزایش تولید ۵۰ درصدی به رشد تولید ۲۵ درصدی برسد، در فرمول به جای تقسیم قیمت ها به ۳ رقم ۶ برای آنها در نظر گرفته شد و مجوز افزایش قیمت برای آنها بسیار ناچیز خواهد بود.

به گفته شیوا رئیس شورای رقابت، در این فرمول ضریبی آورده شده که کل فرمول را به حرکت در می آورد که این ضریب، بحث تولید است. فرمول قبلی هر ۳ ماه باید افزایش قیمت بر اساس تورم بخشی داده می شد و تولید کننده توجهی به تولید نداشت، اما ما باید تمرکز خود را بر تولید بگذاریم. تنها راه شکستن رانت و انحصار بازار خودرو، افزایش تولید است و فرمول ما بر اساس میزان افزایش تولید تعیین شده است. با این روش به دنبال آن هستیم تا تفاوت قیمت و

^۱ پژو پارس، پژو اتومات، پژو ۲۰۷ دستی، سمند سورن پلاس، رانا پلاس، رانا پلاس ۵، دنا پلاس توربو شارژ، دنا پلاس توبوشارژ اتومات، هایما توربو دستی، هایما توربو اتومات، تارا، ساینا S، کوییک، شاهین، آریا، برلیانس و چانگان

به اصطلاح برخی‌ها رانت را کم و دلال‌بازی و واسطه‌گری را در بازار خودرو حذف کنیم، چراکه معتقدیم این فرمول جدید باعث می‌شود خودرو ساز نیز به سمت افزایش تولید متمایل شود. هر قدر تولید افزایش یابد هزینه تمام شده تولید نیز کاهش می‌یابد بنابراین افزایش قیمت به شرط افزایش تولید هم صرفه اقتصادی برای خودرو ساز دارد و هم در نهایت منطقی شدن قیمت خودرو را در پی خواهد داشت.^۱

ابهامات قانونی

هر چند که این فرمول با واکنش رئیس و معاون سازمان بازرسی کل کشور مواجه شد. اما در ادامه وزیر صنعت از رایزنی این وزارتخانه برای اجرای مصوبه‌ای خبر داد که قبلاً بر مبنای آن، ستاد تنظیم بازار متولی تعیین قیمت خودرو شده بود؛ مصوبه‌ای که اگرچه با رأی دیوان عدالت اداری لغو شد تا در نهایت در پاییز امسال شورای رقابت به فرایند قیمت‌گذاری خودروها بازگردد؛ اما ظاهراً علیرضا رزم‌حسینی در تلاش است تا اختیار قیمت‌گذاری خودرو را بار دیگر به وزارت صنعت بازگرداند. علاوه بر وزیر صنعت و سازمان بازرسی کل کشور، برخی نمایندگان مجلس نیز با تأکید بر تأثیر منفی دستورالعمل جدید شورای رقابت بر گرانی خودروهای داخلی، با آن مخالفت کردند و دیدگاه‌های سازمان بازرسی کل کشور در مورد این دستورالعمل را لازم‌الاجرا دانستند. با وجود این، رئیس شورای رقابت همچنان قیمت‌گذاری در بازار خودروهای انحصاری را جزو وظایف ذاتی این شورا تلقی و اعلام کرد بازگشت قیمت‌گذاری خودرو به وزارت صنعت غیرقانونی است. به گونه‌ای که رئیس شورای رقابت در خصوص اظهارات اخیر سازمان بازرسی در لزوم لغو مصوبه جدید شورای رقابت بیان داشت که ما وظیفه قانونی خود را انجام می‌دهیم و در صورت لزوم تغییر مصوبه؛ باید خود شورا تصمیم‌گیری کند. ما در شورا بحث سازمان بازرسی را حتماً مطرح می‌کنیم و اعضا نظر خود را خواهند داد، اما به هر حال مصوبه شورا کاملاً قانونی است و به اعتقاد ما برداشت اشتباه از این فرمول شده است و به هیچ وجه موضوع آزاد سازی مطرح نیست.

همچنین حجت الاسلام والمسلمین حسن درویشیان رئیس سازمان بازرسی کل کشور بیان داشتند که متأسفانه برخی بخش‌ها مانند صنعت خودرو از سال ۹۳ تا امروز سند به روز شده‌ای ندارد که ضرورت دارد هدف‌گذاری و چشم انداز ما در این صنعت، موانع، چالش‌ها و رفع این چالش‌ها و متناسب با آن‌ها برنامه اجرایی برای رفع این چالش‌ها تدوین شود که حتماً جناب وزیر و همکارانشان در حوزه خودرو و به صورت مهم در حوزه صنعت پیش‌بینی‌های لازم را خواهند داشت.

از سوی دیگر به گفته علی جدی، نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس، هر چند مجلس ابزار نظارتی خود را دارد، اما این ابزار نظارتی آنی نیست، به همین علت مخالفت مجلس با این تصمیم شورای رقابت لازم‌الاجرا نیست. اما اگر دیدگاه سازمان بازرسی به‌طور کتبی و مستند به وزارت صمت ابلاغ شود، لازم‌الاجرا خواهد بود و این تصمیم شورای رقابت باید متوقف شود. کمیسیون صنایع و معادن مجلس با اینگونه قیمت‌گذاری ۱۸ خودرو اعلام شده مخالف است، زیرا ضوابط سازمان حمایت باید در قیمت‌گذاری خودرو نیز رعایت شود و این موضوع در نخستین جلسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس طرح خواهد شد.^۲

۱ - خبرگزاری پانا، سایه روشن فرمول جدید شورای رقابت، ۹۹/۱۰/۱۳

۲ - خبر آنلاین، مخالفت پاستور و بهارستان با فرمول جدید قیمت‌گذاری خودرو، ۹۹/۱۰/۱۴

از سویی دیگر طبق اعلام متولیان بخش‌های مختلف صنعت خودرو قرار بود طرح آزادسازی پس از تصویب سران قوا اجرا شود اما جلسه امروز شورای رقابت نشان داد که انگار نیازی به مصوبه سران قول نیست.

ورود سازمان بازرسی به مسئله فرمول جدید شورای رقابت

حجت الاسلام والمسلمین حسن درویشیان رئیس سازمان بازرسی کل کشور در این خصوص بیان داشتند که باید اصلاحی در ساختار تولیدکنندگان خودرو ایجاد شود و شرکت‌های خودرو ساز از طرق مختلف مانند پالایش نیروها در هزینه‌های شان صرفه جویی کنند. بنابراین اینکه ما قیمت خودروی کارخانه را به قیمت خودروی بازار نزدیک کنیم روش مناسبی برای کمک به خودرو ساز نیست. چرا که ممکن است این امر به همان نسبت منجر به افزایش قیمت خودروی بازار شود.^۱

وی با بیان اینکه سازمان بازرسی کل کشور مخالف مصوبه وزارت صمت درباره نزدیک کردن قیمت خودرو در کارخانه به قیمت خودرو در بازار است گفت: ما نگران این هستیم که این تصمیم منجر به افزایش مجدد قیمت خودرو در بازار شود. نمی‌شود گفت برای تنظیم بازار یا برای حل مشکلات تولید کنندگان خودرو، قیمت خودروی کارخانه باید به قیمت بازار نزدیک شود. بسیاری از هزینه‌هایی که امروز از جیب مردم برای خودرو پرداخت می‌شود، هزینه‌های سربار است و هزینه واقعی تولید خودرو نیست. باید اصلاحی در ساختار تولید کنندگان خودرو ایجاد شود و شرکت‌های خودرو ساز از طرق مختلف مانند پالایش نیروها در هزینه‌های شان صرفه جویی کنند. بنابراین اینکه ما قیمت خودروی کارخانه را به قیمت خودروی بازار نزدیک کنیم روش مناسبی برای کمک به خودرو ساز نیست. چرا که ممکن است این امر به همان نسبت منجر به افزایش قیمت خودروی بازار شود.

همچنین شکر بیگی معاون نظارت و بازرسی امور تولیدی سازمان بازرسی کل کشور که مخالفت با این مصوبه را پیش از این اعلام کرده بود، گفت: سازمان بازرسی کل کشور قبل از رسانه‌ای شدن تصمیم اخیر شورای رقابت کتبا به این شورا مکاتبه داشته و ضمن مخالفت با آن ایرادات این مصوبه را اعلام کرده است. اما متأسفانه رئیس شورای رقابت اقدام به رسانه‌ای کردن این موضوع کرد که سازمان بازرسی خواستار بازنگری در آن است.

موافقان و مخالفان قیمت گذاری خودرو توسط شورای رقابت

در خصوص این موضوع موافقان و مخالفانی وجود دارد که دلایلی را برای موافقت و مخالفت خود بیان کردند، در زیر تلاش کردیم تا ابتدا به نظرات موافقان و دلایل آنها اشاره کنیم و سپس نظرات مخالفان و دلایل آنها را مورد بررسی قرار دهیم:

الف- موافقان

به نظر می‌رسد در بررسی این مسئله، تنها موافقان آن شورای رقابت باشد که برای پیش بردن این فرمول نیز دلایلی را بیان کرده، از جمله؛ متوجه نشدن دقیق فرمول، توجه به منافع مصرف کننده، افزایش قیمت‌ها کمتر از نرخ تورم، تمرکز بر افزایش تولید و ... را مورد توجه خود قرار داده‌اند:

جدول ۱- نظرات موافق درباره فرمول جدید شورای رقابت قیمت خودرو

منبع و تاریخ

محتوا

ردیف

۹۹/۱۰/۱۳، تسنیم،	رضا شیوا، رئیس شورای رقابت: افرادی که به فرمول شورا ایراد می گیرند، آن را نفهمیده اند. فرمول ما ضریبی دارد که بحث تولید را در بر می گیرد.	۱
۹۹/۱۰/۱۳، تسنیم،	رضا شیوا، رئیس شورای رقابت: مطمئنیم این دستور العمل به نفع مصرف کننده است.	۲
۹۹/۱۰/۱۳، تسنیم،	رضا شیوا: متأسفانه برخی فرمول را به دقت مطالعه نکرده اند، هیچ دلیلی ندارد که مجوز افزایش قیمت‌ها در این فرمول حتی بالاتر از فرمول قبلی باشد. در بسیاری از موارد حتی افزایش قیمت‌ها از نرخ تورم بخشی هم کمتر است.	۳
۹۹/۱۰/۱۴، گسترش،	رضا شیوا، رئیس شورای رقابت: برخی تصور می کنند فرمول جدید باعث افزایش قیمت خودرو می شود، اما این تصور درست نیست.	۴
۹۹/۱۰/۱۴، گسترش،	رضا شیوا، رئیس شورای رقابت: باید قیمت حاشیه بازار به قیمت دستورالعمل شورای رقابت برسد و با افزایش تولید، رانت کمتر می شود.	۵
۹۹/۱۰/۱۴، گسترش،	رضا شیوا، رئیس شورای رقابت: فرمول جدید به نفع مصرف کننده واقعی است، زیرا به جای تمرکز روی تورم بخشی، روی افزایش تولید تمرکز دارد و باعث افزایش تولید می شود.	۶

ب- مخالفان

اما برخی هم دلایلی را برای مخالفت با این فرمول بیان کرده اند که به دلایلی چون: وجود ابهامات، عامل اصلی گرانی مجدد روزهای اخیر خودروهای داخلی در هفته های اخیر، بی تدبیری شورای رقابت، انحصارگری در خودروسازی، نآآرامی در بازار خودرو، نبود استدلال مناسب برای این فرمول و ... را بیان کرده اند، لذا در ادامه به نقطه نظرات مخالفان اشاره می شود:

جدول شماره ۲- نظرات مخالفان درباره فرمول جدید شورای رقابت قیمت خودرو

ردیف	محتوا	منبع و تاریخ
۱	رزم حسینی، وزیر صنعت، معدن و تجارت: پذیرفتنی نیست ملت ایران خودرویی با ضریب اطمینان و قیمت مناسب نداشته باشند.	فرارو، ۹۹/۱۰/۸
۲	صحت هایی که رئیس شورای رقابت در قالب تغییر فرمول قیمت کرده اند، ابهاماتی را ایجاد کرده است.	باشگاه خبرنگاران جوان، ۹۹/۱۰/۱۱
۳	علی جدی نایب، رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس: کمیسیون صنایع و معادن مجلس با اینگونه قیمت گذاری ۱۸ خودرو اعلام شده مخالف است، زیرا ضوابط سازمان حمایت باید در قیمت گذاری خودرو نیز رعایت شود و این موضع در نخستین جلسه کمیسیون صنایع و معادن مجلس طرح خواهد شد.	گسترش، ۹۹/۱۰/۱۴
۴	علی جدی نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس: مجلس ابزار نظارتی خود را دارد اما این ابزار نظارتی آنی نیست، به همین علت مخالفت مجلس با این تصمیم شورای رقابت لازم الاجرا نیست.	گسترش، ۹۹/۱۰/۱۴
۵	علی جدی نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس: اگر دیدگاه سازمان بازرسی به طور کتبی و مستند به وزارت صمت ابلاغ شود، لازم الاجرا خواهد بود و این تصمیم شورای رقابت باید متوقف شود.	گسترش، ۹۹/۱۰/۱۴
۶	علیرضا رزم حسینی وزیر صنعت، معدن و تجارت: عامل اصلی این گرانی مجدد خودروهای داخلی در هفته های اخیر، بی تدبیری شورای رقابت است.	گسترش، ۹۹/۱۰/۱۴

گسترش، ۹۹/۱۰/۱۴	علیرضا رزم‌حسینی وزیر صنعت، معدن و تجارت: انحصارگری در خودرو سازی اصلی‌ترین عامل در گرانی و کیفیت خودروهای داخلی است. تمام تلاش خود را برای رقابت پذیری و ارتقای کیفیت تولیدات خودرویی انجام خواهیم داد.	۷
تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۰	یکی از فروشندگان خودرو: نمی‌دانیم شورای رقابت براساس کدام استدلال این تصمیم را اعلام کرده است. بازار خودرو در طول هفته های اخیر شاهد ثبات قیمت بود اما این خبر باعث شد تا آرامش از بازار گرفته شده و هر کس بنا بر برداشت خود برای خرید و یا فروش خودرو تصمیم بگیرد.	۸
تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۱	حجت الاسلام والمسلمین حسن درویشیان رئیس سازمان بازرسی: نگران این هستیم که این تصمیم منجر به افزایش مجدد قیمت خودرو در بازار شود.	۹
تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۱	حجت الاسلام والمسلمین حسن درویشیان رئیس سازمان بازرسی: نمی‌شود گفت برای تنظیم بازار یا برای حل مشکلات تولیدکنندگان خودرو، قیمت خودروی کارخانه باید به قیمت بازار نزدیک شود.	۱۰
تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۱	حجت الاسلام والمسلمین حسن درویشیان رئیس سازمان بازرسی: بسیاری از هزینه هایی که امروز از جیب مردم برای خودرو پرداخت می‌شود، هزینه های سربار است و هزینه واقعی تولید خودرو نیست.	۱۱
تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۱	حجت الاسلام والمسلمین حسن درویشیان رئیس سازمان بازرسی: اینکه ما قیمت خودروی کارخانه را به قیمت خودروی بازار نزدیک کنیم روش مناسبی برای کمک به خودرو ساز نیست. چرا که ممکن است این امر به همان نسبت منجر به افزایش قیمت خودروی بازار شود.	۱۲
تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۱	شکر بیگی معاون نظارت و بازرسی امور تولیدی سازمان بازرسی کل کشور: اطلاع پیدا کرده ایم که تصمیم اخیر شورای رقابت با اصرار بیش از حد وزارت صمت اتخاذ شده است. دلیل این مصوبه این گونه اعلام شده که ما می‌خواهیم خودروسازها را ترغیب کنیم تا تولید بیشتر داشته باشند و به افزایش تولید ۵۰ درصدی برسد و شورای رقابت هر سه ماه ر صد می‌کنیم تا به میزانی که افزایش تولید داشته باشند، افزایش قیمت هم داشته باشند. اما سؤال اصلی این است که چند درصد از مردم کشور ما توان خرید خودروی داخلی را دارند که ما به بهانه ترغیب خودروساز به فکر افزایش قیمت آن هستیم؟!	۱۳
تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۱	شکر بیگی معاون نظارت و بازرسی امور تولیدی سازمان بازرسی کل کشور: همین محصول تولید داخلی به پایین ترین سطح کیفیت ارائه می‌شود و جناب وزیر هم بارها اعلام کرده‌اند که شان مردم این نیست. با توجه به این موضوع در نظر داشته باشید که خودروساز یکباره ۵۰ درصد به تولید خود بیفزاید، این موضوع از یک جهت جای خوشحالی دارد ولی از جای دیگر آیا نظارتی بر حفظ کیفیت خودروی داخلی می‌شود؟! شورای رقابت از خودرو ساز تضمینی گرفته است که همزمان با افزایش تولید، کیفیت این خودروها نیز افزایش پیدا کند؟!	۱۴
الف، ۹۹/۱۰/۱۴	با اعلام شیوه جدید قیمت گذاری خودرو از سوی شورای رقابت، بازار دچار هیجان و تلاطم فراوان شد و در عرض چند روز بین ۲ تا ۲۵ میلیون تومان بر قیمت محصولات ایران خودرو و سایپا افزوده شد.	۱۵
گسترش، ۹۹/۱۰/۱۳	اگر چه خودرو سازان همواره با قیمت گذاری از سوی شورای رقابت مخالف بوده‌اند و معتقدند که قیمت را باید بازار تعیین کند و این نحوه قیمت گذاری دستوری علاوه بر ایجاد رانت برای عده‌ای که در بازار دلالی و ثبت نام خودرو فعال هستند زیان هنگفتی را هم متوجه خودروسازان کرده است.	۱۶
گسترش، ۹۹/۱۰/۱۳	میرمحمدی بازرس کل امور صمت سازمان بازرسی: این فرمول در نهایت به زیان مصرف کننده واقعی خواهد بود و همچنان بازار را به نوعی در اختیار عرضه قطره چکانی خودرو سازان قرار می‌دهد چرا که در بحث مصوبه شورا فقط به تولید اشاره شده نه عرضه و این مسئله باید مشخص شود.	۱۷

باشگاه خبرنگاران، ۹۹/۱۰/۱۳	۱۸	حمزه پور کارشناس صنعت خودرو: قیمت گذاری خودرو آرامش مردم و جامعه را به هم زده است. این طرح تامین کننده منافع خودرو سازان است نه مصرف کننده ها.
گسترش، ۹۹/۱۰/۱۳	۱۹	عملا مصوبه شورای رقابت را با جدی ترین چالش خود یعنی عرضه به بازار مواجه خواهد کرد و این مصوبه همان طور که این روزها نشان داده عملا باعث التهاب بازار شده و به زیان مصرف کننده است.
گسترش، ۹۹/۱۰/۱۴	۲۰	فربد زاوه کارشناس خودرو: رئیس شورای رقابت عجیب ترین فرمول را برای قیمت گذاری از زمان ارسطو تا به حال مطرح کرده است! البته هدفش این بود که قیمت اصلاح شود. اما قیمت خودروهایی مثل تیبیا افزایش قیمت داشته که اصلا در این لیست اسمشان نبوده است
تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۰	۲۱	مرتضی شجاعی کارشناس صنعت خودرو: تغییر مداوم شیوه قیمت گذاری خودرو از سوی شورای رقابت، نشان دهنده شکست قیمت گذاری های سابق و تداوم فضای رانتی در بازار خودرو است.
تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۰	۲۲	مرتضی شجاعی کارشناس صنعت خودرو: این استدلال که شورای رقابت اخیراً رساندن قیمت ها به سطح بازار را عاملی برای افزایش تولید خودرو می داند، شورا تاکنون با اصرار بر قیمت گذاری با اختلاف فاحش نسبت به بازار آزاد، مانع افزایش تولید بوده است!
تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۰	۲۳	مرتضی شجاعی کارشناس صنعت خودرو: بنا بر شرایطی، نزدیک شدن قیمت کارخانه و بازار با اختصاص بخشی از منابع حاصل از فروش خودرو برای مصارفی همچون توسعه حمل و نقل عمومی پذیرفتنی است اما سیاست های اجرا شده تا رسیدن به این نقطه، هزینه هایی نظیر توزیع شدید رانت، افزایش التهاب در بازار آزاد و انتظار بی حاصل متقاضیان واقعی در صف های قرعه کشی را در پی داشته است.
تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۰	۲۴	مرتضی شجاعی کارشناس صنعت خودرو: شورای رقابت باید نسبت به دستاوردهای مداخلات چندین ماه اخیرش در بازار خودرو پاسخگو باشد. ادعای شورا مبنی بر قرعه کشی خودروها با فرمول جدید، ناشی از عدم درک شورای رقابت از فعل و انفعالات بازار است؛ چرا که وقتی قیمت کارخانه با بازار یکی و یا به هم نزدیک شوند، قرعه کشی موضوعیتی پیدا نمی کند.
تسنیم، ۹۹/۱۰/۹	۲۵	شورای رقابت باید پاسخ دهد چرا که ساس کدام استدلال نسبت به افزایش قیمت ۱۸ خودرو اقدام کرده است. طبیعتاً افزایش قیمت این تعداد خودرو اثر خود را بر قیمت سایر خودروها خواهد گذاشت و تجربه نشان داده است قیمت بازار خودرو با این فرمول ها کاهش نمی یابد.
تسنیم، ۹۹/۱۰/۹	۲۶	از همان ساعات نخست اعلام این مصوبه، ابهامات زیادی در چرایی تصویب آن و بلا تکلیفی قیمت خودرو به وجود آمده است و مشخص نیست شورای رقابت چرا ساس کدام استدلال تصمیم به افزایش قیمت این تعداد از خودروها گرفته است.
تسنیم، ۹۹/۱۰/۹	۲۷	به نظر می رسد، شورای رقابتی که قرار بود با مکانیزم قیمت گذاری فضا را برای کاهش قیمت ها فراهم کرده و خودرو ساز را مجبور به افزایش کیفیت و تولید کند، امروز ناجی خودرو ساز شده و در کنار این موضوع مصرف کننده است که بلا تکلیف تر از گذشته شاهد افزایش بیشتر قیمت ها در بازار است.
خط بازار، ۹۹/۱۰/۱۳	۲۸	طبق نظر کارشناسان خودرو فرمول جدید تعیین قیمت خودرو که توسط شورای رقابت اعلام شد، نه تنها بر کاهش قیمت خودرو در بازار تاثیری ندارد که رسمیت بخشیدن به افزایش قیمت است چرا که مشکل بازار خودرو تقاضای کاذب است که با ایجاد شفافیت حل می شود.
خبرگزاری میزان، ۹۹/۱۰/۱۳	۲۹	مرتضی مصطفوی، کارشناس خودرو: شورای رقابت اعتقاد دارد که بخش قابل توجهی از افزایش قیمت خودروها به خاطر شرایط بازار و انگیزه های دلالتی است و بر همین اساس به دنبال این است که با افزایش ظرفیت تولید به ویژه برای خودروهای پر تیراژ بتواند تقاضای واقعی را تامین کند و از این طریق، قیمت را به سمت قیمت های متعادل تر سوق دهند؛ اما چند نکته اینجا قابل تامل است اول اینکه هیچ اطلاعات و داده ای برای تعیین تقاضای واقعی و تقاضای کاذب نداریم و وقتی هیچ سامانه ای نداریم که تشخیص دهیم چه مقدار از تقاضای بازار، دلالتی است و چه مقدار تقاضا واقعی است، چگونه این تحلیل از سمت شورای رقابت انجام می شود.

۳۰	مرتضی مصطفوی، کارشناس خودرو: شورای رقابت برای قیمت گذاری جدید، متوسط قیمت بازار را در نظر می‌گیرد، اما طبق کدام سامانه و داده مشخص می‌شود که خودرو در بازار با چه قیمتی معامله می‌شود، آیا سامانه‌ای وجود دارد یا بصورت رندومی به اتوگالری‌ها زنگ می‌زنند و قیمت را مشخص می‌کنند.	خبرگزاری میزان، ۹۹/۱۰/۱۳
۳۱	مرتضی مصطفوی، کارشناس خودرو: این مکانیسم شورای رقابت به معنای رسمیت بخشیدن به افزایش قیمت خودرو است، به نظر من با این مکانیسم‌های شورای رقابت اتفاقی در بازار نمی‌افتد و اینجا حقوق مصرف کننده در نظر گرفته نشده است و بیشتر خواسته‌های قطعه ساز و خودرو ساز مطرح و تامین شده است.	خبرگزاری میزان، ۹۹/۱۰/۱۳
۳۲	یکی از فروشندگان خودرو: اعلام خبر شورای رقابت مبنی بر تغییر قیمت تعدادی از خودروها امروز التهابی را در بازار به وجود آورده است، اما به نظر ما چون مشتری در بازار وجود ندارد این افزایش قیمت‌ها طی روزهای آینده روند نزولی را پیدا خواهد کرد.	تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۰
۳۳	فعالان بازار معتقدند افزایش قیمت امروز خودرو متأثر از جو روانی تغییر قیمت ۱۸ خودرو آن هم از اوایل بهمن ماه بوده است و به طور حتم طی چند روز آینده فروکش خواهد کرد.	تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۰
۳۴	همزمان با رونمایی از نسخه جدید شورای رقابت برای قیمت خودرو، بازار خرید و فروش خودرو با افزایش قیمت روبرو شده است.	تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۰
۳۵	صحبت هایی که رئیس شورای رقابت در قالب تغییر فرمول قیمت کرده اند، ابهاماتی را ایجاد کرده است. یکی به عدم وجود قیمت بازار برای خودروهای جدید اشاره دارد، سؤال اول این است که چگونه سازمان حمایت برای خودروهایی که اصلا در بازار وجود ندارد می‌خواهد قیمت بازار را گزارش دهد، که از نمونه آن می‌توان به تارا و شاهین اشاره کرد.	باشگاه خبرنگاران جوان، ۹۹/۱۰/۱۱
۳۶	از طرفی برای خودروهایی که توقف تولید دارند، چه برنامه ریزی کرده اند؟ برای خودروهایی مانند چانگان که نه تعهدی از قبل داشته اند و نه دیگر حتی تولید نمی‌شوند واقعا تعیین قیمت جدید چه معنا و مفهومی دارد؟ از طرفی پارامتر کیفیت چگونه در نظر قرار خواهد گرفت؟ ابهامات این شیوه بسیار زیاد بوده و ما فقط به تعداد اندکی از آنها پرداخته ایم.	باشگاه خبرنگاران جوان، ۹۹/۱۰/۱۱
۳۷	رئیس سازمان بازرسی کل کشور: نگرانیم که فرمول جدید قیمت گذاری خودرو منجر به افزایش قیمت هم در این خودروها و هم در دیگر خودروها حتی خودروهای خارجی شود. البته سازمان بازرسی خواستار لغو این مصوبه شورای رقابت شده است.	تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۳
۳۸	اشکان میرمحمدی بازرسی کل امور صمت سازمان بازرسی: خواستار لغو مصوبه شورای رقابت شده و گفته: «اگر قرار باشد که مدیریت بازار در اختیار تولیدکنندگان باشد قطعاً برای حفظ منافع خودشان اتفاقاتی را رقم می‌زنند که زیان آن به مردم می‌رسد.»	تسنیم، ۹۹/۱۰/۱۳

کلام آخر

پس از اعلام چگونگی قیمت گذاری های جدید خودروها از سوی شورای رقابت در ۹ دی ماه، بود که بازار خودرو با التهابات شروع شد، مسئله ای که جنبه روانی آن نیز سبب شد تا شاهد روند صعودی قیمت‌ها در بازار باشیم. قرار بود با سیاست گذاری شورای رقابت قیمت‌ها در بازار متعادل شود اما نه تنها بازار با این مصوبه رنگ آرامش را نمی‌بیند بلکه آن دسته از افرادی که نسبت به پیش فروش خودرو اقدام کرده‌اند به شرکت‌های خودرو سازی هجوم آورده و خواستار لغو قرارداد خود هستند، چرا که محصولی را با سود مشارکت صفر آنها با تحویل در ۱۴۰۰ ثبت نام کرده اند، نمی‌دانند در آن سال قیمت این محصول چگونه خواهد شد.

هر چند بر اساس نظر شورای رقابت این سیاست در جهت حمایت از خودروساز برای افزایش انگیزه جهت بالا بردن تیراژ تولید است، اما برخلاف اصول اقتصادی به نظر می‌رسد، چراکه به طور معمول زمانی که عرضه محصولی افزایش یابد باید به همان نسبت قیمت کاهش یابد اما در "فرمول جدید" شورای رقابت عکس این موضوع در نظر گرفته شده است.

در هر حال آنچه مسلم است این که این فرمول جدید در شرایطی به کاهش قیمت خودرو خواهد انجامید که میزان عرضه و تولید افزایش یابد. در اینجا دو نکته مطرح می‌باشد: نکته نخست این است، در شرایطی که اولاً صنعت خودرو تحریم است و در این سال‌ها تحویل خودروهای پیش فروش شده با مشکل مواجه شده‌اند و ثانیاً واردات خودرو ممنوع است، چگونه تولید و عرضه می‌خواهد افزایش یابد که بتواند قیمت خودرو را ثابت نگه دارد یا کاهش دهد؟ نکته دوم آن که طی توافقاتی که انجام شده، گویا حتی اگر تولید برای این ۱۸ خودرو افزایش یابد، قیمت‌ها نیز افزایش خواهد یافت. اما به نظر می‌رسد، سرانجام این فرمول نیز به همان سرانجام قیمت‌گذاری خودرو ۵ درصد زیر حاشیه بازار دچار شود و شاهد افزایش قیمت خودرو در روزهای آتی باشیم.

هر چند رئیس شورای رقابت اعتقادی به این موضوع ندارد که افزایش قیمت در بازار با فرمول جدید مرتبط است اما این خود نوعی آزادسازی قیمت خودرو و پالسی برای بازار خودرو در راستای افزایش قیمت خودروهاست.

البته ذکر این نکته در آخر بحث ضروری است که مجلس هم به این ماجرا ورود کرده و نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس ضمن مخالفت با این طرح بیان داشته که مخالفت مجلس با این تصمیم لازم الاجرا نیست، اما اگر سازمان بازرسی به طور کتبی و مستند به وزارت صمت ابلاغ کند، لازم الاجرا خواهد بود و این تصمیم باید متوقف شود. حال باید منتظر ماند تا دید که این مسئله به کجا می‌انجامد؟ آیا اجرا شدن فرمول جدید می‌تواند منجر به افزایش قیمت خودروها و بی‌ثباتی بیشتر در بازار خودرو در شرایط کنونی اقتصاد جامعه شود یا خیر؟